

Dohody mladistvých od 1.8.2024

Dohody mladistvých od 1. augusta 2024

autor : RNDr. Jana Motyčková

18. júna 2024 bola v NR SR schválená novela Zákonníka práce, ktorá má byť účinná **od 1. augusta 2024**. Táto novela obsahuje úpravu práce mladistvých tak, aby mohli mladiství vykonávať prácu pre zamestnávateľa bez súhlasu inšpektorátu práce **už po skončení školského vyučovania v poslednom ročníku povinnej školskej dochádzky**. Keďže novela je účinná od 1. augusta 2024, v roku 2024 budú mladiství môcť vykonávať prácu pre zamestnávateľa bez súhlasu inšpektorátu práce od 1. augusta 2024, ak k 30. júnu 2024 skončili vyučovanie v poslednom ročníku povinnej školskej dochádzky.

Stále platia ďalšie ustanovenia Zákonníka práce, ktoré obmedzujú možnosti vykonávania práce mladistvými. S mladistvým zamestnancom možno pracovnoprávny vzťah uzatvoriť, len ak sa tým neohrozí jeho zdravý vývoj, bezpečnosť, mravnosť alebo výchova na povolanie. Zoznamy prác a pracovísk, ktoré sú zakázané mladistvým zamestnancom sú uvedené v nariadení vlády č. 286/2004 Z.z. v platnom znení.

Práce možné len s povolením inšpektorátu práce

Povolenie inšpektorátu práce je potrebné na výkon nižšie uvedených ľahkých prác, v závislosti od veku zamestnanca. Povolenie vydáva na žiadosť zamestnávateľa príslušný inšpektorát práce po dohode s príslušným orgánom štátnej správy na úseku verejného zdravotníctva. V povolení sa určí počet hodín a podmienky, za ktorých sa ľahké práce môžu vykonávať. Príslušný inšpektorát práce odoberie povolenie, ak podmienky povolenia nie sú dodržiavané.

Mladiství **do dovŕšenia 15 rokov** môžu s povolením inšpektorátu práce vykonávať **ľahké práce**, ktoré svojím charakterom a rozsahom neohrozujú ich zdravie, bezpečnosť, ich ďalší vývoj alebo školskú dochádzku **len pri**

- účinkovaní alebo spoluúčinkovaní na kultúrnych predstaveniach a umeleckých predstaveniach,
- športových podujatiach,
- reklamných činnostiach

Mladiství **po dovŕšení 15 rokov** okrem vyššie uvedených prác môžu s povolením inšpektorátu práce vykonávať **ľahké práce aj pri iných činnostiach**, ktoré svojím charakterom a rozsahom neohrozujú ich zdravie, bezpečnosť, ich ďalší vývoj alebo školskú dochádzku:

- do 31.7.2024 do skončenia povinnej školskej dochádzky
- od 1.8.2024 **do ukončenia obdobia školského vyučovania posledného školského roka povinnej školskej dochádzky**

Po skončení povinnej školskej dochádzky a od 1.8.2024 po skončení obdobia školského vyučovania posledného školského roka povinnej školskej dochádzky mladiství môžu vykonávať práce **bez povolenia inšpektorátu práce**.

Povinná školská dochádzka

Podľa školského zákona je povinná školská dochádzka desaťročná a trvá najviac do konca školského roka, v ktorom žiak dovŕši 16. rok veku. Podľa § 22 školského zákona žiak skončil plnenie povinnej školskej dochádzky, ak :

- od začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky **absolvoval desať rokov vzdelávania** alebo

- **31. augusta príslušného školského roka, v ktorom žiak dovŕšil 16. rok veku,** pričom školská dochádzka končí tým dátumom, ktorý nastal skôr.

Príklad 1

Lucia narodená 6.3.2008, na základnú školu nastúpila 1.9.2014. Základnú školu skončila 30.6.2023, od 1.9.2023 je žiačkou strednej školy.

- dovŕšila 16 rokov 6.3.2024, školský rok, v ktorom dovŕšila 16 rokov skončí **31.8.2024**
- 10 rokov vzdelávania absolvuje **30.6.2024**

Povinná školská dochádzka jej končí skorším z dátumov 31.8.2024 a 30.6.2024, t.j. **30.6.2024**. Od 1.7.2024 môže vykonávať ľahké práce bez povolenia inšpektorátu práce.

Príklad 2

Andrea narodená 6.3.2008, na základnú školu nastúpila 1.9.2015 (mala odklad začatia povinnej školskej dochádzky). Základnú školu skončila 30.6.2024 (9 rokov), od 1.9.2024 je žiačkou strednej školy.

- dovŕšila 16 rokov 6.3.2024, školský rok, v ktorom dovŕšila 16 rokov skončí **31.8.2024**
- 10 rokov vzdelávania absolvuje **30.6.2025**

Povinná školská dochádzka jej končí skorším z dátumov 31.8.2024 a 30.6.2025, t.j.

31.8.2024. K 1.7.2024 nemá skončenú povinnú školskú dochádzku, ale má ukončené obdobie školského vyučovania posledného školského roka povinnej školskej dochádzky. Po účinnosti novely Zákonníka práce **od 1.8.2024** môže vykonávať ľahké práce bez povolenia inšpektorátu práce.

Uzatvorenie dohody o brigádnickej práci študentov s mladistvými

Dohodu o brigádnickej práci študentov môže zamestnávateľ uzatvoriť s osobou, ktorá má štatút žiaka strednej školy alebo štatút študenta dennej formy vysokoškolského štúdia, ktorá nedovŕšila 26 rokov veku. Za osobu, ktorá má štatút žiaka SŠ sa na účely tejto dohody považuje aj fyzická osoba v čase od riadneho ukončenia štúdia na strednej škole do 31. októbra toho istého kalendárneho roka, obdobne to platí pre absolventov prvého stupňa dennej formy vysokoškolského štúdia.

Dohodu o brigádnickej práci študentov nie je možné uzatvoriť so žiakom základnej školy a to ani v prípade, že už má rozhodnutie o prijatí na strednú školu.

Príklady 1,2 - pokračovanie

Lucia narodená 6.3.2008 z príkladu 1 je žiačkou strednej školy od 1.9.2023. Zamestnávateľ s ňou môže na ľahké práce uzatvoriť dohodu o brigádnickej práci študentov :

- s povolením inšpektorátu práce od 1.9.2023
- bez povolenia inšpektorátu práce od 1.7.2024

Andrea narodená 6.3.2008 z príkladu 2 je žiačkou strednej školy od 1.9.2024. Zamestnávateľ s ňou môže na ľahké práce uzatvoriť dohodu o brigádnickej práci študentov od 1.9.2024. Od 1.8.2024 bez povolenia inšpektorátu práce s ňou môže zamestnávateľ uzatvoriť dohodu o pracovnej činnosti, dohodu o vykonaní práce, prípadne pracovný pomer.

Osemročné gymnázium je strednou školou. So žiakom osemročného gymnázia je možné uzatvoriť dohodu o brigádnickej práci študentov v ktoromkoľvek ročníku gymnázia. Podmienka skončenia povinnej školskej dochádzky, resp. od 1.8.2024 ukončenia výučby v poslednom ročníku povinnej školskej dochádzky musí byť splnená tiež, ak chce zamestnávateľ uzatvoriť pracovnoprávny vzťah bez povolenia inšpektorátu práce.

Príklad 3

Dana narodená 6.3.2008, na základnú školu nastúpila 1.9.2015 (mala odklad začatia povinnej školskej

dochádzky). Od 1.9.2020 je žiačkou osemročného gymnázia.

- dovŕšila 16 rokov 6.3.2024, školský rok, v ktorom dovŕšila 16 rokov skončí 31.8.2024

- 10 rokov vzdelávania absolvuje 30.6.2025

Povinná školská dochádzka jej končí skorším z dátumov 31.8.2024 a 30.6.2025, t.j. **31.8.2024**.

K 1.7.2024 nemá skončenú povinnú školskú dochádzku, ale má ukončené obdobie školského vyučovania posledného školského roka povinnej školskej dochádzky. Po účinnosti novely Zákonníka práce **od 1.8.2024** môže vykonávať ľahké práce bez povolenia inšpektorátu práce. Zamestnávateľ s ňou môže uzatvoriť akúkoľvek dohodu, aj dohodu o brigádnickej práci študentov, alebo pracovný pomer.

www.mzdyotyckova.sk